

Útmutató

a 2011. évi személyi jövedelemadó kötelezettség adónyilatkozattal történő teljesítéséhez

Az **adónyilatkozat** olyan lehetőséget kínál Önnek, mellyel a legegyszerűbb módon teljesítheti a bevallási kötelezettségét!

Az egységes adókulcs alkalmazásával az adózók nagy része esetében a munkáltatók/kifizetők által év közben levont személyi jövedelemadó előleg és az adóév végén megállapított adó összege megegyezik.

Az adózók bevallási kötelezettségének egyszerűsítése érdekében az adó megállapítására vonatkozó rendelkezések újraszabályozásra kerültek¹.

Az adót – fő szabályként – adóévenként továbbra is be kell vallania a magánszemélynek, és ezt a kötelezettségét továbbra is önadózással vagy munkáltatói elszámolás révén teljesítheti.

Az önadózás keretében az adóhatóság közreműködésével készített egyszerűsített vagy az adóhatóság közreműködése nélkül elkészített teljes adattartalmú, illetve csökkentett adattartalmú személyi jövedelemadó bevallás mellett, a törvény új lehetőségként vezeti be az adónyilatkozatot az adókötelezettség teljesíthetőségének rendszerébe. Az adónyilatkozat az egyszerűsített bevalláshoz képest is jóval egyszerűbb, gyakorlatilag néhány sort tartalmaz egy A/4-es lapon. A törvény² egyértelművé teszi, hogy a magánszemély az adókötelezettsége teljesítésének bármely esetében rendelkezhet adójának 1+1%-áról (rendelkezi az 11EGYSZA lapon lehet).

Azokban az esetekben, amikor egyáltalán nincs bevallási kötelezettsége, értelemszerűen az előzőek nem vonatkoznak Önre (a tájékoztató 3. pontja). Erről az Szja. tv. tételesen rendelkezik³.

A 1153ANY bevallási nyomtatvány a törvényi rendelkezések alapján készült, annak hű tükröképe. Az útmutatóval segítséget kívánunk nyújtani Önnek abban, hogy a személyi jövedelemadó kötelezettségéről az adónyilatkozatát a törvényi előírásoknak megfelelően tudja elkészíteni, azonban felhívjuk figyelmét, hogy az itt olvasható magyarázatok a törvény ismeretét nem pótolják.

Általános tudnivalók

1. Az adónyilatkozat benyújtásának feltételei
2. Az adónyilatkozat beadásával összefüggő határidők
3. Mely esetekben nem kell bevallást/adónyilatkozatot benyújtani?
4. Az adónyilatkozat kitöltésével kapcsolatos tudnivalók
5. Az adónyilatkozat aláírása
6. Mi a teendő az adónyilatkozat kitöltéséhez felhasznált iratokkal, igazolásokkal?
7. Hogyan pótolható az adónyilatkozat?
8. A hibásnak minősített adónyilatkozat javítása
9. Az adónyilatkozat adózói javítása (helyesbítése)
10. Az adónyilatkozat önellenőrzésével kapcsolatos tudnivalók

¹ 1995. évi CXVII. tv. továbbiakban: Szja. tv.) 11/A. §, 2003. évi XCII. tv (továbbiakban: Art.) 27/A. §

² 1996. évi CXXVI. tv. (továbbiakban Szftv.) 5. §

³ 1995. évi CXVII. tv. 11. § (3) bek.

1. Adónyilatkozat benyújtásának feltételei

Az Szja. törvény meghatározza mindazon feltételeket, melyek megléte mellett az adónyilatkozat benyújtható.

Vegye elő az igazolásait!

Amennyiben a következőkben leírt, a kifizető ismeretében megállapítható feltételek fennállnak, úgy az adóelőleget megállapító munkáltató, illetőleg a 100 000 forintot meg nem haladó kifizetés(ek) esetén bármely kifizető az adóévet követően kiállított és kiadott összesített igazoláson kötelezően tájékoztatja Önt arról, hogy a bevételre vonatkozóan adónyilatkozatot adhat (nem indokolt munkáltatói elszámolást kérnie vagy adóbevallást beadnia).

Fontos! Függetlenül attól, hogy esetleg minden igazolásán az szerepel, hogy Ön adónyilatkozatot adhat, olvassa el figyelmesen a következőket, mert lehetséges, hogy a kapott igazolásokat együttesen értékelve Ön mégsem teljesítheti az adóbevallási kötelezettségét adónyilatkozattal.

A feltételek együttes megléte esetén választhatja csak az adónyilatkozattal történő bevallási kötelezettség teljesítését, azaz ekkor nem indokolt munkáltatói elszámolást kérnie vagy adóbevallást beadnia.

I. A magánszemély akkor tehet adónyilatkozatot, ha kizárólag **egy munkáltatótól szerzett összevont adóalapba tartozó jövedelmet**, amely után a levont adóelőleg és a tényleges (fizetendő/visszatérítendő) adó különbözete az 1000 forintot nem haladja meg.

Az ezer forintos különbözetet az adóhatóság nem tartja nyilván, azt Önnek nem kell megfizetnie, illetve az adóhatóság nem téríti vissza (nem utalja ki).

A nyilatkozat megtételének további feltétele, hogy Ön a családi kedvezményt nem kívánja megosztani, illetve a családi kedvezményt, a személyes adókedvezményt csak annyiban érvényesíti, amennyiben azt a munkáltató az adóelőleg megállapításánál az Ön nyilatkozata alapján figyelembe vette. Nyilatkozhat az előbbi feltételek teljesülésekor, ha Ön nem kíván adni önkéntes pénztári, nyugdíj-előtakarékosági rendelkező nyilatkozatot.

A kizárólag egy munkáltatótól szerzett összevont adóalapba tartozó jövedelme megszerzésekor – ahol költség elszámolási lehetőséget biztosít a törvény – Ön nem alkalmaz(ott) tételes költségelszámolást, továbbá nem szerzett más bevallási kötelezettség alá eső jövedelmet.

Feltétele még az adónyilatkozatnak, hogy az adóévben szerzett összes jövedelme az adójóváírásra jogosító összeghatárt (2 750 000 forintot) nem haladja meg, vagy év közben sem érvényesített adójóváírást. Abban az esetben, ha az adóévben szerzett összes jövedelme meghaladja ugyan a 2 750 000 forintot, de nem több, mint 3 960 000 forint, illetve, ha az Ön éves összes jövedelme több, mint 3 960 000 forint, de Ön adott a munkáltatójának kiegészítő nyilatkozatot arról, hogy az adóévben nem várható mástól olyan jövedelme, amelyet az éves összes jövedelmébe be kell számítani, akkor az Ön munkáltatója már az adóév folyamán korrigálni tudta az adójóváírás összegét, és ily módon az adónyilatkozat benyújtásának fennáll a lehetősége. Amennyiben az Ön éves összes jövedelme meghaladta a 3 960 000 forintot, és nem adott az adójóváírás érvényesítéséhez nyilatkozatot, azaz a munkáltatója nem vette figyelembe az adóelőleg levonása során az adójóváírást, szintén teljesítheti a bevallási kötelezettségét adónyilatkozattal.

II. Akkor is élhet az adónyilatkozattal történő bevallási kötelezettség teljesítésével, ha az adóévben kizárólag kifizetőtől (nem munkáltatótól!) származó olyan bevételt szerzett, amely egyes kifizetésenként a 100 000 forintot nem haladta meg, és az adó/adóelőleg összegét a kifizető hiánytalanul levonta. Ebben az esetben is feltétel, hogy az összevont adóalapba tartozó jövedelme megszerzésekor – ahol költség elszámolási lehetőséget biztosít a törvény – Ön nem alkalmaz(ott) tételes költségelszámolást, illetve a 10%-os költséghányadot írásos nyilatkozata szerint vette figyelembe a kifizető.

A bevételből további levonást, a jövedelemből családi adóalap kedvezményt, az adóból adójóváírást, adókedvezményt nem vett és nem is kíván igénybe venni, illetve sem önkéntes pénztári nyilatkozatot, sem nyugdíj-előtakarékossági nyilatkozatot nem ad!

Az előzőekből következően, ha Ön év közben a kifizetőtől (nem a munkáltatójától) szerzett bevétele adóelőlegének megállapításakor kérte a családi adóalap-kedvezmény figyelembe vételét, úgy amennyiben azt a kifizető figyelembe vette, nem élhet az adónyilatkozat benyújtásának lehetőségével.

III. Előfordulhat, hogy Ön az adóévben az adóelőleget megállapító munkáltató(k)tól szerzett jövedelem mellett más kifizető(k)tól is szerzett bevételt. Ilyenkor is adható adónyilatkozat, ha a következő feltételek fennállnak.

Több munkáltató esetében sem haladhatja meg (együttesen sem!) a levont adó/adóelőleg és a ténylegesen fizetendő adó különbözete az adóévben az 1 000 forintot, és emellett a más kifizető(k)tól (nem munkáltatótól) is szerzett bevétele kifizetésenként a 100 000 forintot nem haladja meg, és az adót/adóelőleget a kifizető hiánytalanul levonta.

Ebben az esetben is feltétel, hogy az összevont adóalapba tartozó jövedelme megszerzésekor – ahol költség elszámolási lehetőséget biztosít a törvény – Ön nem alkalmaz(ott) tételes költségelszámolást illetve a 10%-os költséghányadot írásos nyilatkozata szerint vette figyelembe a kifizető.

Példa az előbbiek értelmezéséhez:

Adózó munkaviszonyból származó jövedelméből 116.270 Ft személyi jövedelemadó előleg került levonásra. Adózónak más kifizetőktől is származott bevétele önálló tevékenység címén. Minden esetben írásban nyilatkozott a 10% költséghányad alkalmazásáról.

Kifizető	Bruttó kifizetés	Jövedelem	Adóalap kiegészítéssel	16%-os szja kötelezettség	Ténylegesen levont szja
1.	77.778	70.000	88.900	14.224	14.224
2.	75.555	68.000	86.360	13.818	13.818
3.	102.222	92.000	116.840	18.695	16.650
Összesen	255.555	230.000	292.100	46.737	46.692

A kifizetőktől származó jövedelmet terhelő adóhoz képest, a ténylegesen levont adó alacsonyabb összegű, így, függetlenül attól, hogy a különbözet nem éri el az 1 000 forintot (45.-Ft), adózó nem adhat adónyilatkozatot.

A bevételből további levonást, a jövedelemből családi adóalap kedvezményt – megosztás nélkül –, az adóból adójóváírást, személyi adókedvezményt csak egy – adóelőleget megállapító – munkáltatónál érvényesített és csak annyiban, amennyiben az adóelőleg-nyilatkozata szerint ezt a munkáltató figyelembe vette, illetve sem önkéntes pénztári nyilatkozatot, sem nyugdíj-előtakarékossági nyilatkozatot nem adhat.

Amennyiben a munkáltatótól és kifizetőtől is származik jövedelme, úgy akkor adhat adónyilatkozatot, ha az összes jövedelme az adóévben az adójóváírás jogosultsági határát

(2 750 000 Ft) nem haladta meg, vagy adójóváírást nem érvényesített, és nem is kíván érvényesíteni.

Az adónyilatkozat lehetőségéről és feltételeiről a munkáltatók, kifizetők kötelezően tájékoztatják azokat a magánszemélyeket, akik a feltételeknek megfelelnek. Az adónyilatkozat papír alapon és elektronikusan is benyújtható.

Az adónyilatkozat feltételeinek szempontjából **munkáltatónak kell tekinteni a társas vállalkozást is** (továbbiakban: munkáltató), amellyel a magánszemély tagi jogviszonyban áll(t) az adóévben, és tagi jogviszonya alapján a társas vállalkozásnál díj ellenében személyes közreműködésre vagy mellékszolgáltatás teljesítésére volt köteles.

(A személyi jövedelemadó szempontjából társas vállalkozás: a gazdasági társaság, az európai részvénytársaság – ideértve az európai holding részvénytársaságot is –, az európai szövetkezet, az egyesülés, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, az egyéni cég, az ügyvédi iroda, a végrehajtói iroda, a közjegyzői iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda, az erdőbirtokossági társulat, az MRP szervezet.)

Abban az esetben, ha adóköteles társadalombiztosítási, családtámogatási ellátás, önkéntes tartalékos katonai szolgálatot teljesítők illetménye, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény alapján folyósított ellátás címén szerzett bevétel nem a munkáltatójától származott, úgy ehhez kifizetőtől jutott, akkor Önre a munkáltatótól és kifizetőtől származó bevételekkel kapcsolatos (III.) feltételek vonatkoznak.

Nem zárja ki az adónyilatkozat benyújtásának lehetőségét az egyéb feltételek fennállása esetén, az sem, ha Ön egyszerűsített foglalkoztatásból⁴ származó jövedelmet szerzett. Ebben az esetben összesített igazolással kell rendelkeznie, melyet a munkáltató az elszámolási évet követő év január 31-éig adhat kérelemre, mivel ennek kiállítása számára nem kötelező.

Mielőtt tovább olvasná az Útmutatót, még a következőkre hívjuk fel a figyelmét.

- Amennyiben Ön az államadósság csökkentéséhez oly módon járult hozzá 2011-ben, hogy az **Összefogás az Államadósság Ellen Alapba**⁵ befizetést teljesített, úgy az adóévben befizetett összeget – a befizetést igazoló bizonylat alapján – a családi kedvezménnyel csökkentett összevont adóalapból és a bevallásköteles különadózó jövedelmek adóalapjából (a továbbiakban együtt: kedvezménykeret) levonva személyi jövedelemadó adóalap-kedvezményt vehet igénybe. Ezt csak a 1153-as bevallás benyújtásával érvényesítheti⁶.

- Ugyanakkor, Önnek lehetősége van a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló törvény⁷ alapján, az adózoói rendelkezés során az Összefogás az Államadósság Ellen Alap kedvezményezettként történő megjelölésére⁸ az adónyilatkozata mellett a 11EGYSZA lapon.

- Abban az esetben, ha Ön munkavégzésre irányuló jogviszonya megszűnésére tekintettel jutott olyan bevételhez 2011. évben, mely a különadó alapját képezi, akkor a 1153-as bevallással tehet eleget az adóbevallási kötelezettségének⁹.

- **Fontos!** Az országgyűlési képviselő, az alpolgármester, az európai parlamenti képviselő tekintetében a **2011. január 1. és május 13. napja között megszerzett különadó-köteles**

⁴ Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. (Efo.) tv.

⁵ 69/2011. (IV. 28) Korm. rendelet

⁶ 2011. évi LVII. tv. 1. §, 5. §

⁷ 1996. évi CXXVI. Szf. tv.

⁸ 2011. évi LVII. tv. 6. §

⁹ 2010. évi XC. tv. 11. § (3) bek. a) pont

jövedelmei után az adófizetési kötelezettséget a 2011. évről benyújtandó személyi jövedelemadó bevallásra előírt határidőig, május 20-áig (2012-ben május 21.) kell megállapítani, és a **1153K nyomtatványon** kell bevallani, és az adót megfizetni.¹⁰ Ebből következően, ilyen esetben adónyilatkozat adható, de felhívjuk a figyelmét arra, hogy az éves összes jövedelem nagyságának meghatározásánál figyelembe kell vennie a különadó alapját.

- Ne válassza az adónyilatkozattal történő adókötelezettség teljesítését, ha a járulékfizetési kötelezettség felső határát meghaladóan levont egyéni nyugdíjjárulékát kívánja visszaigényelni.

- Ha Ön a 2011. évben hatályos 2005. évi CXX. (Ekho) törvény alapján valamely bevételének adózására a kifizetőnek írásban tett nyilatkozata szerint az ekho szabályai szerint tett eleget, akkor a 1153-as bevallás benyújtására kötelezett.

- Előfordulhatott olyan eset, amikor Ön olyan juttatásban részesült, mely után a személyi jövedelemadó/adóelőleget Önnek kellett év közben megfizetnie, illetve egészségügyi hozzájárulás fizetésére kötelezett. Ekkor nem élhet az adónyilatkozat lehetőségével.

- Vannak olyan összevonás alá eső jövedelmek, mint a nyugdíj-előtakarékossági számla terhére teljesített nem-nyugdíj szolgáltatás, az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár által a magánszemély egyéni számláján jóváírt adóköteles összeg, ha azok egyéb jövedelemnek minősülnek, ezen jövedelmek adóját Önnek kell az adóbevallásban megállapítania és az adóbevallás benyújtására nyitva álló határidőig megfizetnie¹¹. Ilyen jövedelem lehet például, az Ön munkáltatója által az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárnak juttatott adomány.

- Amennyiben Ön törvényben meghatározott végkielégítésben részesült, és nem alanya a különadónak, viszont az évek közötti megosztást választotta, a bevallási kötelezettségének adónyilatkozattal nem tehet eleget.

- Abban az esetben, ha a 2011. évben osztalékelőleget vett fel, úgy az osztalékelőleg bevallására csak a 1153-as bevallásban van módja.

2. Az adónyilatkozat beadásával összefüggő határidők

2012. február 15-ig meg kell kapnia az adónyilatkozata kitöltéséhez szükséges minden igazolást és tájékoztatást.¹²

Az adóévet követő év május 20-a (2012-ben május 21-e) az adónyilatkozat benyújtásának végső határideje.¹³

2017. december 31-éig őrizzen meg minden olyan okmányt, igazolást és egyéb bizonylatot, amelyet a 2011. évi adónyilatkozata kitöltése során felhasznált!

Ne feledje, hogy az adó munkáltató, illetve a kifizető által történt levonása (megfizetése) nem pótolja az adóbevallást!

¹⁰ 2010. évi XC. tv. 12/B. § (2) bekezdés a) pont

¹¹ Szja. tv. 46. § (2) bekezdés

¹² Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 46. § (4) bekezdés

¹³ Art. 1. sz. melléklet I./B/2/b) pont, valamint 37. § (2) bekezdés

3. Mely esetekben nem kell adónyilatkozatot benyújtani?

- Ha Ön vagy a 11NY29-es nyilatkozatával 2012. január 31-éig a munkáltató által történő adómegállapítást vagy 2012. február 15-éig a 1153NY nyilatkozatával az egyszerűsített bevallást választotta és megfelel a feltételeknek. Felhívjuk a figyelmét, ha élt a 11NY29-es nyilatkozat benyújtási lehetőségével, úgy, ha mégis adónyilatkozatot ad, akkor azt az adóhatóság a körülmények tisztázásáig nem dolgozza fel.
- Ha Ön az adóévben egyáltalán nem szerzett bevételt, vagy kizárólag adómentes jogcímen szerzett jövedelmet (az adómentes juttatásokat, a juttatáskor kapott igazolások „mentes” jogcímmel tartalmazzák);
- Ha az Ön egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény szerinti foglalkoztatásból megszerzett jövedelme **nem érte el a 840 000 forintot és nem külföldi állampolgár;**
- Ha Ön kizárólag olyan kamatjövedelmet szerzett melyből a kifizető az adót levonta;
- Ha Ön kizárólag pénzbeli nyereménynek minősülő jövedelmet szerzett;
- Ha Ön az adóévben kizárólag olyan jövedelmet szerzett, amely nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján a Magyar Köztársaságban nem adóztatható.

Felhívjuk figyelmét, hogy a 1153-as bevallásban részletes tájékoztatást talál azokra az esetekre, amikor nem kell bevallást benyújtania.

Ha Önnek a 2011-es évről nem kell bevallást (adónyilatkozatot) benyújtania, de az állami adóhatóságtól bevallási csomagot kapott, azt nem kell kitöltenie.

Előfordulhat, hogy az állami adóhatóság által kiküldött bevallási csomag címzettje a kézbesítéskor már nem él. Ha ilyen helyzet adódik, akkor az elhunyt magánszemély adóját az állami adóhatóság határozattal állapítja meg, a **hozzátartozói nem készíthetik el az adóbevallását.** Ez esetben a további teendőkről érdeklődjének a NAV ügyfélszolgálatainál.

4. Az adónyilatkozat kitöltésével kapcsolatos tudnivalók

- Kérjük, hogy az adó bevallására szolgáló 1153ANY nyomtatványt két példányban, tintával, nyomtatott betűkkel olvashatóan töltsse ki!
- Kérjük, hogy csak a fehér rovatokba írjon!
- Kérjük, hogy amennyiben a kitöltés közben hibázik, a hibás adatot húzza át, és aláírásával igazolja a javítást.
- **Felhívjuk figyelmét, hogy a 1153ANY adónyilatkozat aláírás nélkül érvénytelen!**

Az adónyilatkozatának elkészítéséhez a NAV honlapjáról is „letöltheti” az ott megtalálható bevallás kitöltő – ellenőrző keretprogramot (ÁNYK). Majd a 1153ANY jelű formanyomtatványt és a hozzá tartozó kitöltési útmutatót is „töltsse le”, ezt követően a korábban letöltött ÁNYK keretprogram segítségével töltsse ki!

Választhatja az adónyilatkozat kitöltése után, az elektronikus úton történő benyújtást is. Ennek feltétele, hogy a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervnél, az okmányirodában, vagy az állami adóhatóságnál e célból regisztráltassa

magát, azaz rendelkezzen „Ügyfélkapu”-val. Amennyiben Önnek alkalmazottja van és ezért a 1108-as bevallás benyújtására kötelezett, akkor a 1153ANY adónyilatkozatot is **csak** elektronikus úton nyújthatja be.

Amennyiben nem adhat adónyilatkozatot, **feltétlenül nézze meg, hogy beadhatja-e a csökkentett adattartalmú 1153-as bevallást! Ha igen, akkor kérjük, azt töltsse ki és nyújtsa be, mert ezzel időt takaríthat meg!**

Ha elkészült az adónyilatkozatának kitöltésével, a kitöltött, és Ön által aláírt egyik példányt az erre a célra rendszeresített borítékban adja postára ajánlott küldeményként a bevallás benyújtásának időpontjában illetékes megyei adóigazgatóság (az állandó lakcím szerinti) címére. **Az egységcsomagban található borítékban postára adott adónyilatkozatért 2012. május 21-éig nem kell fizetnie.** A másik kitöltött példányt, a postai feladóvevényt **őrizze meg, a későbbiekben még szüksége lehet rájuk!**

5. Az adónyilatkozat aláírása

Az adónyilatkozat hitelességét Ön az aláírásával igazolja, ezért kérjük, hogy azt az erre biztosított helyen feltétlenül írja alá! Ha Ön helyett törvényes képviselője, meghatalmazottja járt el, a bevallást neki kell aláírnia.¹⁴

Az adónyilatkozatát adótanácsadó, adószakértő, okleveles adószakértő is ellenjegyezheti. Amennyiben az adónyilatkozata elkészítése során az előzőekben említettek közreműködését is igénybe veszi, akkor az ellenjegyző neve (adóazonosító szám) mellett az erre szolgáló helyen az adótanácsadói vagy adószakértői nyilvántartási/regisztrációs számát is fel kell tüntetnie. Az ellenjegyzett hibás adónyilatkozat esetén a mulasztási bírságot az állami adóhatóság az adótanácsadó, adószakértő, okleveles adószakértő terhére állapítja meg.

Ha az adónyilatkozatát adótanácsadó, adószakértő, okleveles adószakértő ellenjegyezte, akkor azt az adónyilatkozat (E blokkjában), az erre szolgáló helyen aláírásával kell jeleznie!

6. Mi a teendő az adónyilatkozat kitöltéséhez felhasznált iratokkal, igazolásokkal?

2017. december 31-éig kérjük, hogy őrizzen meg minden olyan okmányt, igazolást és egyéb bizonylatot, amelyet a 2011. évi adónyilatkozata kitöltése során felhasznált!¹⁵

Ezeket nem kell az adónyilatkozathoz csatolnia.

Az elévülés,¹⁶ azaz az adó megállapításhoz való jog megszakad, ha Ön az önellenőrzésében saját javára módosítja az adókötelezettségét.

7. Hogyan pótolható az adónyilatkozat?

Ha a 2011-es évről szóló adónyilatkozatát 2012. május 21. napját követően teljesíti, akkor a 1153ANY bevallási nyomtatványt töltsse ki vagy töltsse le az Internetről és küldje be az állami adóhatósághoz.

Ha az adónyilatkozatát előreláthatólag nem tudja határidőben benyújtani, mert a benyújtáshoz az adózó önhibáján kívül nem állnak rendelkezésére az elkészítéshez szükséges iratok, igazolások, a bevallási késedelemről a benyújtásra előírt határidőn belül bejelentést tehet az állami adóhatósághoz. Ebben az esetben a bevallási késedelem miatt mulasztási bírságot az állami adóhatóság a bevallás benyújtásának évében, november 20-áig nem szab ki.¹⁷ Az

¹⁴ Art. 7. § (1) bekezdés

¹⁵ Art. 172. § (1) bekezdés f) pont alapján 200 000 forintig mulasztási bírság szabható ki, ha az iratmegőrzési kötelezettségének nem tesz eleget

¹⁶ Art. 164. § (2) bekezdés

¹⁷ Art. 172. § (20) bekezdés

állami adóhatóság felszólítást, ellenőrzést megelőzően, de késedelmesen benyújtott bevallás esetén is számolnia kell azzal, hogy az állami adóhatóság a törvényben foglaltak alapján 200 000 forintig terjedő mulasztási bírságot állapíthat meg az Ön terhére akkor, ha a késedelmét annak igazolásával nem menti ki.¹⁸

8. A hibásnak minősített adónyilatkozat javítása

Javítás: előfordulhat, hogy a benyújtott adónyilatkozatában kisebb hibát talál az állami adóhatóság. Amennyiben ez a hiba – az Ön közreműködése nélkül – javítható, az állami adóhatóság kijavítja az adónyilatkozatát és erről értesítést küld Önnek.

A hibásan kitöltött adónyilatkozat miatt az Ön terhére az állami adóhatóság 20 000 forintig terjedő mulasztási bírságot¹⁹ állapíthat meg.

Ha elektronikus úton küldte be az adónyilatkozatát és az hibás, úgy javításra kiértékelő levelet kap, ugyancsak elektronikus úton. A javítás során kérjük csak az állami adóhatóság által jelzett hibákat javítsa ki, mert ez a feltétele az adónyilatkozata elfogadásának. Kérjük, hogy feltétlenül töltsse ki az adónyilatkozat azonosításra szolgáló táblájában (B blokk) a hibásnak minősített adónyilatkozat vonalkódját is. A javítás során, az adónyilatkozatát ismételtelen be kell küldenie a teljes, már kijavított adattartalommal.

9. Az adónyilatkozat adózói javítása (helyesbítése)

Adózói javítás (helyesbítés): hibás adónyilatkozat esetén adózói javításnak akkor van helye, ha az állami adóhatóság a benyújtott adónyilatkozatot elfogadta, és annak módosítása összességében nem eredményezi az adóalap, illetve az adó változását.²⁰

Adózói javításról (helyesbítésről) akkor beszélünk, amikor Ön utóbb észlelte, hogy az állami adóhatóság által elfogadott adónyilatkozata bármely adat tekintetében téves.

Abban az esetben, ha az adónyilatkozatát javítani kívánja, úgy azt a 1153-as bevalláson teheti meg.

Ilyen **adózói javítás (helyesbítés)** lehet pl.: valamelyik természetes azonosító adat vagy az adóazonosító jel javítása.

Abban az esetben, ha az állami adóhatóság az adónyilatkozat elfogadása előtt az adónyilatkozatot elektronikus teljesítés esetén javításra adja vissza, úgy utólag beírni elmaradt adatokat nem lehet, csak az állami adóhatóság által jelzett hibák javíthatók!

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal által elfogadott adónyilatkozat után, ugyanarra az időszakra **adózói javításként (helyesbítésként) vagy önellenőrzésként csak a 1153-as bevallás nyújtható be.**

Tájékoztatjuk, hogy az adóügyek elektronikus intézésének szabályairól szóló 34/2007. (XII. 29.) PM rendelet 17/A §. (2) bekezdés c) pontja értelmében, Ön jogosult telefonon is, (a papír alapon benyújtott adónyilatkozata esetén annak) a NAV Ügyintéző Contact Center útján történő javítására is, amennyiben az nem igényel személyes jelenlétet és rendelkezik a rendszer használatához szükséges ügyfél-azonosító számmal. A NAV Ügyintéző Contact Centere a 40/20-21-22-es telefonszámon, munkanapokon 8:30-tól 16 óráig, valamint péntekenként 8:30-tól 13:30-ig hívható.

¹⁸ Art. 172. § (1) bekezdés d) pontja, (6) és (20) bekezdés

¹⁹ Art. 172. § (10) bekezdés

²⁰ Art. 34. § (7) bekezdés

Az ÜCC útján intézhető, következőkben felsorolt ügyek Önnek rengeteg időt takaríthatnak meg:

- adózói folyószámlával, folyószámla kivonattal kapcsolatos egyedi tájékoztatás, ehhez kapcsolódó adónemek közötti átvezetés,
- ügyfélkapu nyitásához szükséges regisztrációval, állandó meghatalmazással kapcsolatos egyedi felvilágosítás, tájékoztatás,
- egyedi bevallási adatokkal kapcsolatos tájékoztatás, a hibás bevallással kapcsolatos egyedi tájékoztatás, papíralapú bevallás esetén - az adózó személyes jelenlétét nem igénylő - javítás,
- adózói törzsadatokkal kapcsolatos tájékoztatás, egyedi bejelentésekkel, változás-bejelentésekkel kapcsolatos ügyintézés, közösségi adószám igénylése,
- meggyőződés az ellenőrzést végző személy személyazonosságáról és megbízásának érvényességéről, a megbízólevél számáról, az ellenőrzés alá vont adónemekről és időszakról,
- meggyőződés közösségi adószám érvényességéről,
- jövedelemigazolás iránti kérelemmel kapcsolatos ügyintézés.

Amennyiben nem rendelkezik ügyfél-azonosító számmal, úgy azt a 12UK30-as kérelem benyújtásával igényelheti meg. Minél előbb igényelje meg az azonosítót a 30 napos ügyintézési határidő miatt.

10. Az adónyilatkozat önellenőrzésével kapcsolatos tudnivalók

Önellenőrzés²¹ az az adózói javítás, amely során az adóalap, illetve az adó összege az adónyilatkozatban feltüntetett adóalaphoz, adóhoz képest változik.

Nincs helye az önellenőrzésnek, ha a törvény által megengedett választási lehetőségével élve, utóbb ezt a döntését változtatná meg. Így utóbb, nem változtathatja meg a költségelszámolás módját. Nem adhat be önellenőrzést abban az esetben sem, ha utóbb döntene úgy, hogy rendelkezni kíván pl. az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár részére a befizetett összeg meghatározott hányadról.

Fontos tudnia, hogy **önellenőrzésre csak az adónyilatkozat benyújtására előírt határidőt követően van lehetősége.**²²

Önellenőrzéssel csak azt az adót (adóalapot) lehet (és kell) helyesbíteni, amely helyesbítésnek az együttes összege a 100 forintot meghaladja.²³

Önellenőrzésnek csak akkor tekinthető az adózói javítás (helyesbítés), ha az adóalap, illetve az adó összege az eredeti adónyilatkozatához képest változik. Abban az esetben, ha a személyi jövedelemadóban bevallott és később helyesbített adókötelezettség változása különbözetének előjelhelyes összege nulla, úgy az nem önellenőrzés, „csupán” adózói javítás (helyesbítés).

Ebben az esetben számolnia kell az adónyilatkozatában bevallott adókülönbözet összegével is. Elképzelhető, hogy Önnek az önellenőrzés kapcsán utóbb ezt az összeget is meg kell fizetnie.

Amennyiben adózói javítás (helyesbítés) után, a személyi jövedelemadóban, előjelhelyesen (+-) összesíti a kötelezettséget, lehet, hogy nem keletkezik eltérés, így a 1153-as bevallást csak adózói javításként (helyesbítésként) kell benyújtani.

²¹ Art. 49. § (1) bekezdés

²² Art. 51. § (3) bekezdés

²³ Art. 50. § (3) bekezdés

Felhívjuk a figyelmét, hogy az állami adóhatósági ellenőrzés megkezdését követően a vizsgálat alá vont adó és támogatás a vizsgált időszak tekintetében önellenőrzéssel nem helyesbítható!²⁴

A 1153ANY nyomtatvány kitöltése

Az azonosításra szolgáló személyi adatok (B) mező kitöltése

Az adónyilatkozat nyomtatvány (B) mezőjében találhatóak az Ön személyi adatainak feltüntetésére szolgáló előnyomtatott sorok.

A nevének és adóazonosító jelének kitöltése után a születési nevét minden esetben írja be függetlenül attól, hogy az a jelenlegi nevével megegyezik-e vagy sem.

Levelezési címként kérjük azt a címet jelölje meg, ahol jellemzően tartózkodik. A gyorsabb ügyintézés érdekében kérjük, hogy írja be azt a telefonszámot is, amelyen napközben elérhető.

Amennyiben a levelezési címe külföldi cím, ne felejtse el a megfelelő kódkockában X-szel jelölni!

Ha Ön **külföldi állampolgár**, a személyazonosságát adóazonosító jellel tudja csak igazolni, az **útlevelének számát nem használhatja** az állami adóhatóság előtti azonosításra. Ha az Ön állandó lakcíme nem Magyarországon van, levelezési címként a magyarországi tartózkodási helyét jelölje meg, ez utóbbi hiányában tüntesse fel a külföldi lakcímét, és ne felejtse el a megfelelő kódkockában X-szel jelölni!

A (C) mező

Az Ön adónyilatkozata megtételére szolgál a (C) mezőben biztosított három sor.

1. sor: A személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti valamennyi adóévi adóköteles jövedelem együttes összege.

2011-ben az adóévi összes jövedelem alatt az adóalap-kiegészítést (27%-ot) is tartalmazó adóalap értendő a nyilatkozat adattartalma szempontjából.

Ennek a sornak a kitöltéséhez **a következő adatokat adja össze** a rendelkezésére álló munkáltatói/kifizetői igazolások alapján:

- az összevont adóalapba tartozó, az adóalap kiegészítéssel számított valamennyi – bevételei kötelezettség alá eső – jövedelmet (ennek része az adózás során csökkentésként figyelembe vett adóalapot csökkentő családi kedvezmény is!),
- az elkülönülten adózó valamennyi – bevételei kötelezettség alá eső – jövedelmet.

Példa: Adózó János és felesége egy kiskorú gyermeket nevel. Az adóév folyamán a munkáltatója felé nyilatkoztak arról, hogy a családi adóalap kedvezményt Adózó János érvényesíti megosztás nélkül. Adójóváírás figyelembe vételére is adott nyilatkozatot.

A 2011. évről kapott 11M30-as igazoláson a következő adatok szerepelnek.

²⁴ Art. 49. § (2) bekezdés

	„a” Az adóalap-kiegészítés alapja (jövedelem)	„d” Összevont adóalap (adóalap-kiegészítéssel növelt jövedelem)
1. sor munkaviszonyból származó bérjövedelem	3.072.000	3.901.440
650. sor előleg megállapításánál figyelembe vett adóalap (a családi kedvezménnyel [16. sor] csökkentett összeg)		3.151.440
651. sor levont adóelőleg		496.700
	„a”	„b”
20. sor éves összes jövedelemben beszámítandó összeg (adóévi adóköteles jövedelem együtt [1153ANY 1. sor])		3.901.440
16. sor családi kedvezmény		750.000
24. sor adójóváírás (adójóváírásra jogosító jogosultsági hónapok száma) 12		7.027
655. sor a munkáltatóként levont (megfizetett) és a ténylegesen fizetendő adóelőleg különbözete		503

2. sor: A jövedelmet terhelő személyi jövedelemadó (16%) összege

Ebbe a sorba a kapott igazolásokon szereplő, az adó, adóelőleg levonásánál figyelembe vett adóalapokat adja össze és azok 16%-át személyi jövedelemadó összegeként írja be! Amennyiben Ön kérte az adójóváírás, a súlyos fogyatékos magánszemélyeket megillető kedvezmény figyelembe vételét a munkáltatójától, akkor azok összegét vonja le a kiszámított 16%-os adóból és a különbözetet írja be ebbe a sorba.

3. sor: A munkáltató/kifizető által levont személyi jövedelemadó/adóelőleg összege

Ebbe a sorba a munkáltató/kifizető által kiállított igazoláson levont személyi jövedelemadóként, illetve személyi jövedelemadó-előlegként feltüntetett összegeket adja össze és tüntesse fel!

Az előző példánál maradva az Adónyilatkozatba a következő adatok kerülnek:

1. sor valamennyi adóévi adóköteles jövedelem együtt:	3.901.440
2. sor A jövedelmet terhelő személyi jövedelemadó $(3.151.440 * 0,16) - 7027$	497.203
3. sor A munkáltató által levont személyi jövedelemadó/adóelőleg	496.700

Az adókülönbözet 503 forint, ezt az összeget nem kell megfizetnie az adózónak.

Az (E) és (F) mező

A „törvényes képviselő, meghatalmazott neve”, „adóazonosító jele” és „címe” sorokat természetesen csak akkor kell kitölteni, ha az adózó kiskorú, vagy egyéb ok miatt kell őt a törvényes képviselőjének képviselnie. Kérjük, hogy az adónyilatkozaton az arra szolgáló kis négyzetben X-szel jelölje az „E” mezőben, hogy az adónyilatkozatot Ön törvényes képviselőként vagy meghatalmazottként tölti ki és írja alá.

Az adónyilatkozatot fő szabály szerint Önnek kell aláírnia.

Lehetőség van arra is, hogy az adónyilatkozatot az adózó helyett a törvényben²⁵ meghatározott képviselője, meghatalmazottja írja alá.

Az adónyilatkozatot aláírhatja a magánszemély, illetve törvényes képviselője is.

Az adónyilatkozatot meghatalmazottként aláírhatja:

- közokiratba, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt eseti meghatalmazás vagy megbízás alapján más nagykorú személy;
- képviseleti jogosultságát igazoló ügyvéd, ügyvédi iroda, európai közösségi jogász, adószakértő, okleveles adószakértő, adótanácsadó, könyvelő, számviteli, könyvviteli szolgáltatásra vagy adótanácsadásra jogosult gazdasági társaság alkalmazottja, tagja;
- egyéni vállalkozó meghatalmazó esetén a képviseleti jogosultságát igazoló nagykorú alkalmazottja is.

A teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazás, megbízás alapján meghatalmazott más nagykorú magánszemély csak eseti meghatalmazott lehet.

Fontos! Az állami adóhatósághoz nem bejelentett, vagy az állami adóhatósághoz bejelentett, de az adónyilatkozatot aláírására nem jogosult állandó meghatalmazott által aláírt adónyilatkozat a meghatalmazás csatolása nélkül érvénytelen, csak az állami adóhatósághoz bejelentett, az adónyilatkozat aláírására jogosult állandó meghatalmazott esetén lehet a meghatalmazás adónyilatkozathoz történő csatolásától eltekinteni. Az (E) mezőben, a megfelelő kódkockában kell jelölni az „X” beírásával.²⁶

A meghatalmazásnak tartalmaznia kell a kiállítás időpontját, valamint a meghatalmazó és a meghatalmazott mindazon adatait, amelyből a meghatalmazó és a meghatalmazott személye egyértelműen megállapítható.

Felhívjuk szíves figyelmét, hogy a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) a Letöltések/Adatlapok, igazolások, meghatalmazások menüpontban meghatalmazás mintákat találhat.

Ne felejtse el az adónyilatkozat kitöltésének időpontját feltüntetni és az adónyilatkozatot aláírni!

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

Útmutató
a 2011. évi személyi jövedelemadó kötelezettség
adónyilatkozattal történő teljesítéséhez

A személyi jövedelemadóról²⁷ szóló törvényben foglaltak alapján a 2011. évi személyi jövedelemadó megállapítási kötelezettségének bevallását a 1153ANY jelű adónyilatkozattal is teljesítheti a magánszemély.

Amennyiben élni kíván az adónyilatkozat lehetőségével, vegye elő az igazolásait, és olvassa el figyelmesen a következőket, mert lehet, hogy a kapott igazolásokat együttesen értékelve nem teljesítheti az adónyilatkozattal a 2011. adóévről a bevallási kötelezettségét.

A következő **13+1 kérdéssel** kívánunk segítséget nyújtani a magánszemély részére abban, hogy kiderülhessen az adónyilatkozat választásának lehetősége. **Amennyiben a feltett összes kérdésre adott válasza IGAZ, úgy választhatja az adónyilatkozatot kötelezettsége teljesítéséhez! Fel**

²⁵ Art. 7. § (1) bekezdés

²⁶ Art. 7. § (1) bekezdés

²⁷ 1995. évi CXVII. törvény 11/A. §

szeretnénk hívni a figyelmét, hogy a kérdések megválaszolásánál munkáltatónak kell tekinteni azt a kifizetőt is, amely bért vagy személyes közreműködői díjat fizetett ki, például a táppénzt kifizető Országos Egészségbiztosítási Pénztárt (OEP) is munkáltatóként vegye figyelembe.

- 1) Az adóévi bevételemmel összefüggésben a személyi jövedelemadón kívül nincs más olyan kötelezettségem (egészségügyi hozzájárulás, egyszerűsített közteherbírlési hozzájárulás, 98 százalékos különadó), amely miatt bevallást kell benyújtanom, felső határt meghaladóan levont nyugdíjjárulékot nem igényelek vissza az adóhatóságtól, és más okból sem vagyok kötelezett bevallás benyújtására.

Igaz	Nem igaz
-------------	----------
- 2) Bevallási kötelezettség alá eső jövedelmet kizárólag belföldi munkáltatótól, más kifizetőtől szereztem.

Igaz	Nem igaz
-------------	----------
- 3) Külföldön vagy külföldön is adóztható jövedelemem nem volt az adóévben.

Igaz	Nem igaz
-------------	----------
- 4) Munkáltatónak, más kifizetőnek tételes költségelszámolásról nem nyilatkoztam, és az év végén sem számolom el tételesen a költségeimet.

Igaz	Nem igaz
-------------	----------
- 5) Önkéntes pénztári, nyugdíj-előtakarékosági nyilatkozatot nem teszek.

Igaz	Nem igaz
-------------	----------
- 6) Házastársammal, élettársammal nem osztok meg családi kedvezményt.

Igaz	Nem igaz
-------------	----------
- 7) Az adóelőleg megállapítása során bevételből, adóalapból, adóból levonható kedvezményt (érdekképviselési tagdíj, családi kedvezmény, adójóváírás, súlyos fogyatékoság miatti kedvezmény) kizárólag egy munkáltatónál érvényesítettem, **vagy** ilyen kedvezményeket nem vettem igénybe.

Igaz	Nem igaz
-------------	----------
- 8) A bevételből, adóalapból, adóból levonható kedvezményeket (érdekképviselési tagdíj, családi kedvezmény, adójóváírás, súlyos fogyatékoság miatti kedvezmény) a munkáltató által év közben figyelembe vett összegben érvényesítem, **vagy** ilyen kedvezményeket év közben nem vettem igénybe és év végén sem érvényesítek.

Igaz	Nem igaz
-------------	----------
- 9) A munkáltatónak nem minősülő kifizetőtől származó bevételek adóelőlegének megállapításánál bevételből, adóalapból, adóból levonható kedvezményt (érdekképviselési tagdíj, családi kedvezmény, adójóváírás, súlyos fogyatékoság miatti kedvezmény) nem vettem igénybe és év végén sem érvényesítek, **vagy** csak munkáltatótól szereztem bevételt.

Igaz	Nem igaz
-------------	----------
- 10) Kizárólag egy munkáltatótól szereztem bevételt, az abból levont személyi jövedelemadó előleg és a ténylegesen fizetendő adó különbözete nem haladja meg az 1000 forintot, **vagy** több munkáltatótól, más kifizetőtől is volt bevételek.

Igaz	Nem igaz
-------------	----------
- 11) Bevételt munkáltatótól vagy munkáltatóktól, más kifizetőtől szereztem, a munkáltatók által levont személyi jövedelemadó előleg együttes összege és a ténylegesen fizetendő adó különbözete nem haladja meg az 1000 forintot, **vagy** kizárólag egy munkáltatótól volt bevételek.

Igaz	Nem igaz
-------------	----------
- 12) Munkáltatónak nem minősülő kifizetőtől nem szereztem bevételt, **vagy** ha volt ilyen bevételek, az nem eredményezett év végén adókülönböt, mert a kifizető pontosan vonta le az adót, adóelőleget.

Igaz	Nem igaz
-------------	----------
- 13) Munkáltatónak nem minősülő kifizetőtől nem szereztem bevételt, **vagy** ha volt ilyen bevételek, annak összege kifizetésenként nem haladta meg a 100 000 forintot.

Igaz	Nem igaz
-------------	----------
- 13+1) Kizárólag egy munkáltatótól, illetve kizárólag más kifizetőtől volt bevételek, **vagy** több munkáltatótól, illetve munkáltatótól és más kifizetőtől is volt bevételek, de az éves összes jövedelemem nem haladja meg a 2 750 000 forintot, **vagy** a több munkáltatótól és más kifizetőtől származó jövedelemem meghaladja a 2 750 000 forintot, de adójóváírást év közben nem vettem igénybe és év végén sem érvényesítek.

Igaz	Nem igaz
-------------	----------

Az adónyilatkozata megtételére szolgáló három sor

1. sor: A személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti valamennyi adóévi adóköteles jövedelem együtt: Ennek a sornak a kitöltéséhez össze kell adni a munkáltatói/kifizetői igazolások alapján:

- az összevont adóalapba tartozó, az adóalap kiegészítéssel számított valamennyi – bevallási kötelezettséggel járó – jövedelmet és az elkülönítlen adózó valamennyi – bevallási kötelezettséggel járó – jövedelmet.

2. sor: A jövedelmet terhelő személyi jövedelemadó összege: Ebben a sorba a kapott igazolásokon szereplő, jövedelme(ke)t terhelő személyi jövedelemadó összegeit kell együttesen beírni.

3. sor: A munkáltató/kifizető által levont személyi jövedelemadó/adóelőleg összege: Ebben a sorban a munkáltató/kifizető által kiállított igazoláson levont személyi jövedelemadóként, illetve személyi jövedelemadó-előlegként feltüntetett összegeket kell összeadni és feltüntetni!

Fontos! Az adónyilatkozat kitöltésének időpontját fel kell tüntetni és csak hitelesítve érvényes az adónyilatkozat!

Ha az állami adóhatóság által elfogadott adónyilatkozat bármely adat tekintetében téves, vagy valamely adat az elfogadott adónyilatkozatból kimaradt, azaz az adónyilatkozat nem teljes körű, azt a magánszemély kijavíthatja. **Abban az esetben, ha az adónyilatkozatot javítani szükséges, úgy azt a 1153-as bevalláson lehet megtenni. Önellenőrzésre csak az adónyilatkozat benyújtására előírt határidőt követően, azaz 2012. május 22-étől van lehetőség.**

Az adónyilatkozathoz kapcsolódó határidők

Az állami adóhatóság **2012. január 31-éig** kipostázza a névre szóló személyi jövedelemadó bevalláshoz szükséges csomagokat, amelyek tartalmazzák a 1153ANY adónyilatkozatot. Az elektronikus úton bevallást teljesítők az állami adóhatóság honlapjáról (www.nav.gov.hu) az ÁNYK (abevJava) keretprogram igénybevételel tölthetik le a nyilatkozatot és a kitöltési útmutatóját.

A kitöltött, aláírt adónyilatkozat postára adásának, illetve elektronikus úton történő visszaküldésének határideje: 2012. május 21.

Az adónyilatkozat beküldési módjai

- A kézzel kitöltött, aláírt nyilatkozatot postai úton, a bevallási csomag részét képező bérmentesített borítékban lehet az állami adóhatóság részére megküldeni.
- Az adónyilatkozatot internetes programmal elkészítve, kinyomtatva és aláírva postai úton, bérmentesített borítékban lehet az állami adóhatóság részére megküldeni.
- Az okmányirodában vagy a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás központi szervénél (a Központi Okmányirodában, vagy az Ügyfélközpontban) vagy az állami adóhatóságnál regisztrált adózó a nyilatkozatát **elektronikus úton, az ügyfélkapun keresztül** is megküldheti az állami adóhatóság részére.

A kézzel kitöltött, vagy az internetes kitöltő programmal elkészített és kinyomtatott, aláírt adónyilatkozatot a Nemzeti Adó- és Vámhivatal kirendeltségeinek Ügyfélszolgálati Irodáiban **személyesen is** leadhatja.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal